

Vragen en opwaarderingen m.b.t. SB Proces NDA

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
SGP	1	<u>Eventueel opwaardeerverzoek:</u> Uit rapport aan de minister lees ik het volgende: "Ook is vaak niet duidelijk beschreven wat de situatie was toen de Natura 2000-gebieden hun beschermde status kregen. ⁶⁰ Deze situatie dient als referentie voor de doelstellingen. Hierdoor is dan niet goed te bepalen of doelen gehaald worden en of de natuur al achteruit is gegaan na het moment van aanmelding/aanwijzing."	
	2	Vraag: Kunt u bij het UPLG een exact overzicht geven voor de Utrechtse gebieden wat de referentiesituatie was op het moment van aanwijzen? En beschrijven hoeveel en waarin de gebieden in de praktijk zijn achteruitgegaan zodat we de doelmatigheid en proportionaliteit van de voorgestelde maatregelen kunnen toetsen?	We zullen in de volgende versie van het UPLG per Natura2000-gebied dieper ingaan op de NDA's. Elke NDA geeft een verantwoording van gebruikte methodieken, gaat in op de referentiesituatie op het moment van aanwijzen en verantwoordt hoe omgegaan is met het soms ontbreken van nauwkeurige data van habitattypen. Voor de beschrijving van de ontwikkeling van de aangewezen habitattypen en soorten verwijzen we naar de NDA's en daarbij horende adviezen van de Ecologische Autoriteit. Op basis van het Verbeterprogramma Monitoring VHR (Vogel- en Habitatrichtlijn) zullen we doelmatigheid van de te nemen maatregelen monitoren.
PvdD	3	Alle N2000-gebieden vertonen verslechtering; of is verslechtering niet uitgesloten. Toch is in de SB niet helder waar er een versnelling gaat plaatsnemen naar aanleiding van deze conclusies. Wanneer kan er op zijn vroegst begonnen worden met additionele maatregelen en in welk gebied: kan er bijv bij Kolland&Overlangbroek al begonnen worden met (een keuze in) de uitvoering van de handelingsperspectieven? SPUK en UPLG zijn beide pakketten: een kan al in 2024 aangevraagd worden, de ander pas medio 2025. Graag een uitleg bij hoe deze middelen in de tijd uitgezet/besteed gaan worden.	De regeling SPUK Programma Natuur fase 2 wordt naar verwachting eind april door LNV gepubliceerd. Wij zullen dan half mei de aanvraag indienen. De aanvraag voor het maatregelpakket UPLG is (vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het UPLG in 2025) al ingediend, zie agendapunt 13. De definitieve SPUK aanvraag van de maatregelpakketten volgt na het definitieve besluit over de toekenning van de middelen, te verwachten half juli en nadat het Rijk een SPUK-regeling voor de maatregelpakketten heeft gepubliceerd. Planning van samenhangende uitvoering van beide pakketten wordt momenteel uitgewerkt. Voor de SPUK Programma Natuur fase 2 verwachten we dit najaar de subsidieregeling voor terreinbeheerders te kunnen gaan openstellen. Ook willen we dan afspraken maken met gebiedspartners over de aanpak van de overgangsgebieden rondom de Natura 2000 gebieden. Voor de eerste fase van het Programma Natuur (2021-2023) is de uitvoering al in volle gang en zijn alle middelen al toegekend aan de terreinbeheerders.
D66	4	De Statenbrief beschrijft de processtappen die moeten worden doorlopen voordat de uitkomsten van de verschillende NDA's uitmonden in concrete maatregelen. Er moeten nogal wat stappen doorlopen worden; de Statenbrief geeft dan ook aan dat de maatregelen nog niet tot op uitvoeringsniveau bekend zullen zijn op het moment dat PS het	De stappen die moeten worden doorlopen voor het nemen van maatregelen zijn divers en afhankelijk van de impact die de maatregelen hebben op de omgeving van het Natura 2000-gebied. Vooral de systeemgerichte maatregelen zoals hydrologisch herstel zullen een relatief langere tijd van onderzoek, afstemming en uitvoering kennen. Ook maatregelen waarbij een aanpassing van de gebruiksfunctie van gronden nodig is, zullen veel tijd vragen. Daarvoor moeten afspraken met de gebiedspartners en betrokken grondeigenaren moeten worden gemaakt. Draagvlak is van

		ontwerp-UPLG krijgen voorgelegd. Ik heb twee vragen in dit verband: Welke processtappen zijn het meest tijdrovend?	groot belang en daar willen we als provincie zorgvuldig mee omgaan.
	5	En kan het college aangeven naar welke deadline dan wel wordt toegewerkt?	We zullen de processtappen zorgvuldig maar ook voortvarend moeten doorlopen. Dat vraagt balanceren en doorpakken. Aan de toekenning van de middelen voor de UPLG-maatregelpakketten, waaronder pakket 4 Natuurdoelanalyses en overgangsgebieden, is een uitvoertijd van drie jaar verbonden. Dat wil zeggen dat binnen drie jaar na ontvangst van de gelden van het Rijk, de gelden uitgegeven of verplicht moeten zijn, zie ook agendapunt 13 Maatregelpakketten UPLG.
Volt	6	Op welke termijn zal het (voorlopige) handelingsperspectief worden gedeeld met PS?	De (voorlopige) handelingsperspectieven voor de Natura 2000-gebieden werkdocumenten met interne analyses bedoeld om de lopende processen en bestaande beleidskaders af te stemmen op de randvoorwaardelijke doelen die volgen uit de NDA's en adviezen van de Ecologische Autoriteit. Zij geven vanuit natuurdoelen de basis voor de gezamenlijk met de gebiedspartners op te stellen gebiedsagenda's. Deze (voorlopige) handelingsperspectieven zijn momenteel nog in uitwerking. Voorstel is uw Staten na de zomer in een informatiesessie nader te informeren over de inhoud van de handelingsperspectieven en de gebiedsagenda processen.
	7	Is/kan het handelingsperspectief Voor Kolland en Overlangbroek al met PS gedeeld?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 6.
BBB	8	<u>Opwaardeerverzoek</u> : De BBB-fractie is van mening dat de Natuurdoelanalyses incompleet zijn, waardoor het moeilijk is om daar goede conclusies aan te verbinden. We willen graag in gesprek met de gedeputeerde over de waarde van de NDA's voor het beleid.	
	9	De Habitatrictlijn geeft de verplichting dat verslechtering van de natuur in N2000-gebieden moet worden voorkomen. Dit betekent dat de ecologische kenmerken van een N2000-gebied niet slechter mogen worden dan het niveau ten tijde van de aanwijzing (referentiejaar). Informatie over de toestand ten tijde van het referentiejaar is echter slechts zeer summier aanwezig. Hierdoor is een vergelijking in de tijd en inzicht in de trend niet mogelijk. Klopt deze constatering?	Deze constatering klopt niet. U heeft wel gelijk dat de referentiesituatie ten tijde van de aanwijzing niet altijd volledig was. Echter, op basis van verantwoorde methodieken, uitgelegd in de NDA's, was wel een schets van de trend te geven en een uitspraak over de staat van instandhouding te geven van het gros van de aangewezen habitattypen en -soorten (zie ook antwoord op vraag 2). Daarmee zijn uitspraken over wel of niet verslechtering wel degelijk mogelijk. Deze conclusies worden onderschreven door de Ecologische Autoriteit.
	10	Als deze constatering klopt dan is onze vervolgvraag. Hoe kan het dan dat er toch conclusies worden verbonden m.b.t. de instandhoudingsdoelstellingen?	Zie het antwoord op vraag 9.
	11	Klopt het dat wanneer bij de vaststelling van de NDA geen	Of het desbetreffende gebied op 'rood' gaat hangt af van het soort informatie dat ontbreekt. Wanneer deze informatie

		volledige of ontbrekende dataset aanwezig is, de klassificatie van het hele desbetreffende N2000 gebied op 'rood' gaat?	essentieel is om een drukfactor uit te kunnen sluiten, wordt het voorzorgsbeginsel gehanteerd, dat wil zeggen dat tot meer informatie bekend is over die drukfactor, aangenomen wordt dat die drukfactor negatieve gevolgen heeft voor het N2000-gebied. In andere gevallen kan aanvullend onderzoek door de EA worden geadviseerd voor het volledig begrijpen van het systeem of om een potentiële drukfactor goed in de gaten te houden.
	12	In welke mate is dit het geval bij de in Utrecht gelegen N2000 gebieden, wat is hier de oorzaak van en wat wordt er aan gedaan?	In het geval informatie ontbreekt, wordt daar op advies van de Ecologische Autoriteit onderzoek naar gedaan. In alle Utrechtse Natura 2000-gebieden zal aanvullend onderzoek worden uitgevoerd, maar in geen van de Utrechtse Natura 2000-gebieden is het ontbreken van informatie de enige reden dat het gebied op 'rood' staat.
	13	In de NDA's staat bovenaan Hoofdstuk 5 (Ecologische analyse huidige natuurkwaliteit) een duidelijke disclaimer: 'Dit betekent dat de analyse niet altijd gebaseerd is op de compleetheid van data. Zo kunnen er dus onder- of overschattingen bestaan van de huidige toestand.' Onze vraag is daarom; hoe kan de ecologische autoriteit dan tot de conclusie komen dat er extra maatregelen nodig zijn?	Ondanks de soms incompleetheid van data vindt de Ecologische Autoriteit het mogelijk verantwoorde conclusies te trekken over wel of niet verslechtering en het nemen van maatregelen op basis van systeemkennis of de trend. De Ecologische Autoriteit is soms kritischer dan wat in de NDA's geschreven wordt over de geborgde maatregelen. Dat is de reden dat de EA soms spreekt over verslechtering en extra maatregelen adviseert, terwijl in de NDA's de kwalificaties net iets 'gunstiger' zijn.
	14	Het theoretisch doel is bepaald op basis van de habitattypenkaart uit 2013. Wat zou (mogelijk) het gevolg op de uitkomst kunnen zijn dat we 10 jaar oude data gebruiken hiervoor?	Het theoretische doel is gebaseerd op wat er op het moment van aanwijzen aanwezig was en wat we op basis van de instandhoudingsdoelen zouden moeten hebben. Uit welk jaar de habitattypenkaart(en) komt, verschilt per Natura 2000-gebied. De habitattypenkaart is bovendien een momentopname en conclusies moeten worden gemaakt in combinatie met informatie die we hebben over de trend. Het is dus niet zo dat we 'alleen maar' data van 10 jaar oud gebruiken hebben om tot de huidige beoordeling te komen.
	15	Hydrologie is een drukfactor. Kan de gedeputeerde aangeven wat de maatregelen zijn die hiervoor worden genomen en wat de gevolgen zijn voor omliggende gebieden?	Veel habitattypen zijn grondwaterafhankelijk, dan wel afhankelijk van een goede oppervlaktewaterkwaliteit. In de praktijk blijkt dat de toestroom van kwalitatief goed grondwater in veel gebieden is afgenomen en/of dat de kwaliteit van het oppervlaktewater niet aan de gestelde normen voldoen. Daarbij is het (grond)waterpeil veelal niet optimaal voor het betreffende natuurdoel. Sommige maatregelen om tot herstel te komen zijn binnen de natuurgebieden te realiseren. Te denken valt daarbij aan het verondiepen van watergangen, afgraven van voedselrijke grond, of een ander peilbeheer. Een deel van de oorzaken wordt echter regionaal bepaald. Per gebied zal moeten worden nagegaan welke maatregelen kunnen worden getroffen om te komen tot systeemherstel. Gedacht kan daarbij worden aan het vergroten van de inzijging in infiltratiegebieden (denk aan de heuvelrug) of het verminderen van wateronttrekkingen in de directe omgeving. Ook het verhogen van de waterpeilen in de aanliggende gebieden, om kwelaanvoer naar het natuurgebied te versterken, of wegzijging te voorkomen kan tot de maatregelen behoren. Om de waterkwaliteit te verbeteren zal worden gekeken naar de bronnen van nutriënten en de

			kansen die zich voordoen om de natuur van schoner water te voorzien.
16	Voor het bepalen in welke mate stikstof een drukfactor is, zijn stikstofanalyses een middel om dit te bepalen. Deze worden overgenomen uit Aerijs-Monitor. Hierin is de situatie 2018/19 opgenomen en prognoses voor 2025 en 2030 of de KDW wordt gehaald (Handreiking NDA eerste cyclus). Belangrijke factor die van invloed is op de KDW is de mate van achtergronddepositie van N. Deze wordt ingeschat door Aerijs-Calculator. Nu zelfs het RIVM niet verantwoordelijk wil zijn voor Aerijs-calculator, waarmee onder andere de achtergrond depositie wordt bepaald, wat is dan zekerheid dat de KDW doelen niet worden gehaald op gebied van stikstofdepositie?	Met AERIUS Calculator berekenen overheden en initiatiefnemers van projecten hoeveel stikstof deze projecten uitstoten en hoeveel daarvan neerslaat in Natura 2000-gebieden. AERIUS Monitor geeft overheden inzicht in de totale stikstofneerslag in deze gebieden, en ook in heel Nederland: nu en de verwachtingen voor de toekomst. AERIUS Monitor combineert de beschikbare natuurgegevens (hoe stikstofgevoelig is een habitatype) met de berekende depositiegegevens. Zo geeft AERIUS Monitor direct inzicht in de mate van overbelasting binnen Natura 2000-gebieden of op specifieke habitats. De Kritische Depositie Waarde is een maat voor de stikstofgevoeligheid van een habitatype en wordt via wetenschappelijke experimenten vastgesteld. Als de achtergronddepositie (berekend met AERIUS Monitor) hoger is dan de KDW is sprake van overbelasting. Het feit dat het RIVM heeft aangegeven wellicht in de toekomst niet meer de meest aangewezen instantie te zijn voor de uitvoering van Aerijs calculator heeft geen enkele relatie met het al dan niet halen van de stikstofdoelen.	
17	Kunnen wij het voorlopig handelingsperspectief van Kolland & Overlangbroek ontvangen?	Zie het antwoord op vraag 6	
18	In de SB geeft u aan dat o.a. Witteveen en Bos betrokken zijn bij het tot stand komen van de NDA's. Is het dan wenselijk dat in de EA experts zitting nemen, die een goede en onafhankelijke toetsing van deze NDA's uit moeten voeren, werkzaam zijn bij/voor datzelfde bedrijf? (Nationaal Strategisch Plan van de EA).	De EA zegt hier zelf het volgende over: "Voor de Ecologische Autoriteit zijn procedures en checks and balances vereist gericht op het waarborgen van de onafhankelijkheid. Per advies wordt een werkgroep van deskundigen samengesteld met een onafhankelijk voorzitter en secretaris. Deskundigen worden ingehuurd op persoonlijke titel en op basis van hun persoonlijke kennis. Bij de keuze van deskundigen mag hun onafhankelijkheid niet in het geding zijn en de schijn van belangenverstremgeling moet worden voorkomen. De onafhankelijke positie wordt streng bewaakt. Deskundigen, voorzitter en secretaris mogen niet betrokken zijn bij het project waarover de werkgroep adviseert." Bron: https://www.ecologischeautoriteit.nl/documenten/00000597.pdf	